

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200939
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2720200939.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Eva Behranová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 35 724 803, zastúpený splnomocnencom: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 53 255 739, proti žalovanej: T. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, X., o zaplatenie 287,40 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výrokom II. a III. rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 3Csp/43/2020-129 zo dňa 30.03.2021 v spojení s opravným uznesením 3Csp/43/2020-152 zo dňa 12.05.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby v časti sumy 189,90 eur s príslušenstvom, ako aj v závislom výroku III. o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu v zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom v znení opravného uznesenia označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 82,60 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 11,10 Eur od 11.08.2017 do zaplatenia, zo sumy 11,10 eur od 11.09.2017 do zaplatenia, zo sumy 11,10 Eur od 11.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.04.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 Eur od 11.05.2018 do zaplatenia, zo sumy 38,80 Eur od 11.07.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. v časti sumy 189,90 Eur s príslušenstvom žalobu zamietol, výrokom III. nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 44 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. k), § 53 ods. 5, § 489, § 524 ods. 1 2, § 544, § 659 a § 663 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) a e) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a čl. 4 ods. 2, čl. 17 základných princípov, všetko v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, a § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 a oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 09.05.2019 mal súd preukázané, že žalobca bol vecne aktívne legitimovanou stranou sporu. Spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. ako právny predchodca žalobcu uzatvoril s žalovanou Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 10.11.2016, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb satelitnej televízie Štandard, koncové zariadenie, ktoré prebrala pri podpise, výpožička smart karty, diaľkového ovládača, konzoly, satelitnej antény, zdrojového kábla, adaptéra, scart kábla so záväzkom viazanosti na 24 mesiacov, povinnosťou riadne a včas uhrádza cenu za poskytované služby. Podľa bodu 1.d) zmluvy Zmluvná pokuta, sa strany dohodli,

že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplataenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na zľavy, ktoré podnik poskytol účastníkovi na základe tejto zmluvy. Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tieto isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je účastníkovi vyúčtovaná. Podľa bodu 1e) zmluvy veta prvá, štvrtá, piata, táto časť zmluvy tvorí osobitnú zmluvu o nájme zariadenia nevyhnutne potrebného pre poskytovanie služby satelitnej televízie podľa zmluvy. Nájom zariadenia nie je súčasťou služby satelitnej televízie poskytovanej na základe zmluvy. V prípade zániku zmluvy táto nájomná zmluva zaniká a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom, a to najneskôr v lehote 15 dní odo dňa zániku tejto zmluvy; v prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku, ak nie je v zmluve uvedené inak. Podľa čl. 1f) zmluvy veta prvá, piata, táto časť zmluvy tvorí osobitnú zmluvu o výpožičke zariadenia nevyhnutne potrebného pre poskytovanie služby podľa zmluvy, ktorého prevzatie účastník potvrdzuje podpisom zmluvy. V prípade zániku zmluvy zmluva o výpožičke zaniká a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom, a to najneskôr v lehote 15 dní odo dňa zániku tejto zmluvy; v prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku, ak nie je v zmluve uvedené inak. Podľa bodu 2) zmluvy, za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého z nasledujúcich zariadení zo strany účastník, pokiaľ bolo niektoré z týchto zariadení účastníkovi na základe zmluvy poskytnuté, vzniká podniku voči účastníkovi nárok na zaplataenie pokuty v nasledujúcej výške: (i) 50,- Eur za každé zariadenie koncové zariadenie, (ii) 19,90 Eur za každú smart kartu, (iii) 10 Eur za každý zdrojový kábel, resp. adaptér, (iv) 10 Eur za každý diaľkový ovládač, (v) 3 Eur za každý scart kábel. Za nedodržanie doby splatnosti uvedenej na faktúre vzniká podniku voči účastníkovi nárok na zaplataenie pokuty vo výške 3 Eur. Žalovanej boli fakturované úhrady za poskytované služby vyššie uvedenými faktúrami, z ktorých žalobca uplatnil nárok, a to fa č. 1, 2, 3 ako nájom koncového zariadenia, poskytovanú službu; fa č. 4 - 10 ako nájom koncového zariadenia; fa č. 11 ako aktivačný poplatok, základný balík na Maxi, doplatok Extra v sume 38,80 Eur a v sume 189,90 Eur ako pokutu za stratu, poškodenie alebo nevrátenie kábla, diaľkového ovládača, koncového zariadenia, smart karty, zdrojového kábla, porušenie záväzku viazanosti, základná inštalácia technikom. Odstúpením od zmluvy zo dňa 14.05.2018 oznámil postupca žalovanej odstúpenie od zmluvy s účinnosťou k 31.05.2018 s oznámením aktuálneho záväzku 58,70 Eur, upozornením na povinnosť vrátiť technické zariadenie do 15 dní od ukončenia zmluvného vzťahu. Podanie písomnosti na poštovú prepravu žalobca nepreukázal. Pokusom o zmier zo dňa 04.06.2020 žalobca oznámil žalovanej dlžnú sumu 396,14 Eur s povinnosťou úhrady do 14.06.2020. Podľa podacieho hárku bola písomnosť podaná na pošte dňa 04.06.2020. Zo žiadnych skutkových tvrdení nevyplývalo, že by žalovaná dlžnú sumu uhradila. Žalovaná sa dostala do omeškania v deň nasledujúci po splatnosti jednotlivých faktúr.

4. Právne argumentoval súd prvej inštancie tak, že žalobca preukázal svoju aktívnu legitimáciu v spore na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Medzi právnym predchodcom žalobcu - postupcom ako podnikateľom v zmysle Obchodného zákonníka a žalovanou ako fyzickou osobou nepodnikateľom bola uzatvorená zmluva o poskytovaní verejných služieb s dodatkom zo dňa 10.11.2016 v zmysle zákona o telekomunikáciách. Žalobca resp. jeho právny predchodca vystupoval v záväzkovo právnom vzťahu ako dodávateľ podľa § 53 ods. 3 OZ a žalovaná ako spotrebiteľ podľa § 53 ods. 4 OZ. Súd prvej inštancie preto právny vzťah vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský a posúdil v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na ustanovenia osobitného zákona o elektronických komunikáciách. Na právny vzťah sa potom aj vzťahujú ustanovenia v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, smernice ES upravujúce právne postavenie účastníkov spotrebiteľského vzťahu. Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytoval žalovanej služby, ktoré jej vyúčtoval vyššie uvedenými faktúrami. Súd prvej inštancie uzavrel, že dôvodne boli fakturované dohodnuté ceny ako nájom koncového zariadenia, aktivačný poplatok, základný balík na Maxi, doplatok Extra spolu v sume 82,60 Eur. Keďže za poskytnuté telekomunikačné služby žalovaná riadne a včas nezaplatila, súd prvej inštancie jej túto povinnosť uložil.

5. Keďže medzi zmluvnými stranami išlo o vzťah spotrebiteľský, súd prvej inštancie preskúmal ustanovenia o dohodnutej zmluvnej pokute za nevrátené technické zariadenia, zaplataenia ktorej sa žalobca domáhal. Žalobca právo na zaplataenie zmluvnej pokuty skutkovo odôvodnil len odkazom na špecifikovanú zmluvu a faktúry titulom nevrátenia technického zariadenia o skončení zmluvy. Predmetná

zmluva predstavovala zmluvu typovú, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca nepreukázal, že by sa jednalo o individuálne dojednané ustanovenie a toto ani vo svojich skutkových tvrdeniach netvrdil. Zmluvná pokuta bola dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a postupca len menil výšku zmluvnej pokuty. Zo skutkového stavu nevyplýva, že by postupca ako dodávateľ so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne dojednával zmluvnú pokutu. V spotrebiteľskom vzťahu musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obстоjí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, ale i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zmluvná pokuta bola v rámci zmluvy upravená v osobitnom bode označenom v zmluve ako „vypožičanie zariadenia“, keď v prípade zániku zmluvy zaniká aj zmluva o výpožičke s tým, že účastník je povinný vrátiť zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom, najneskôr v lehote 15 dní odo dňa zániku tejto zmluvy; v prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku, ak nie je v zmluve uvedené inak. Výška zmluvnej pokuty bola upravená v čl. 2) zmluvy. Súd prvej inštancie zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute vyhodnotil ako neprijateľné, a teda neplatné, pretože nešlo o individuálne dojednané ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve. Žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako právny úkon, ak má byť relevantný, musí zodpovedať kritériám, ktoré právna norma vyžaduje pre platný právny úkon. Toto právo musí byť realizované určito a zrozumiteľne tak, že subjekt uplatňujúci právo na zmluvnú pokutu musí definovať, ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností sankcionuje a predovšetkým musí preukázať aj to, že k porušeniu zmluvných povinností skutočne došlo. Žalobca v žalobe neuviedol, čo predstavuje ním tvrdené uplatnenie o.i. aj pokuty za nevrátenie zariadení špecifikovaných v zmluve aj predmetnej faktúre z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej vrátiť po skončení zmluvy predmetné technické zariadenia. Žalovanú sumu dôvodil ako tvrdenú cenu poskytnutých služieb, nájomného a nevrátenie zariadení. Zo skutkových tvrdení v žalobe nebolo možné zistiť, čo predstavuje rozdiel medzi žalovanou sumou 272,50 Eur a sumou preukázaných cien služieb 82,60 Eur, teda suma 189,90 Eur. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Povinnosť tvrdenia a preukázania rozhodujúcich skutočností je na žalobcovi, ktorý v prípade, ak neopíše podstatné okolnosti sporu, prípadne nepreukáže svoje tvrdenia, nemôže byť v spore úspešný. Po oboznámení sa s listinným dôkazom fa č. 1806133007 na sumu 228,70 Eur mal súd prvej inštancie preukázané, že okrem fakturovaných pokút za nevrátené zariadenie, porušenie záväzku viazanosti bola fakturovaná aj základná inštalácia technikom v sume 50 Eur. Tento nárok žalobca žiadnym spôsobom neuvádzal v skutkových tvrdeniach, ani jeho dôvodnosť, keď žalobca od zmluvy odstúpil k 31.05.2018 a faktúra bola vystavená za služby dodané v mesiaci jún 2018, v čom mala spočívať inštalácia. Súd prvej inštancie preto zamietol žalobu v časti sumy 189,90 Eur s príslušenstvom aj z dôvodu nedostatku skutkových tvrdení. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z pomerného úspechu strán sporu, ale keďže žalovanej v žiadne trovy v konaní nevznikli, súd prvej inštancie jej tento nárok nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho zamietajúceho výroku II. podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. V prvom rade žalobca zdôraznil, že súd prvej inštancie v danom prípade rozhodol bez nariadenia pojednávania § 297 písm. b) CSP. Toto ustanovenie treba ale podľa neho vykladať tak, že ak žalovaná nespochybnila tvrdenia žalobcu a rovnako podľa názoru súdu sú tieto tvrdenia preukázané, tzn. skutkové tvrdenia neboli sporné, potom súd žalobe vyhovie bez nariadenia pojednávania. Ak sú ale skutkové tvrdenia sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle tohto ustanovenia, t. j. bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie súdu prvej

inštancie je teda podľa názoru žalobcu nesprávne, resp. vychádza z nesprávneho procesného postupu. Je zrejme, že súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie dokazovania, avšak zároveň treba rešpektovať zákonné ustanovenia a nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť ani len sčasti bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán sporu. Konajúci súd pritom zaslal žalobcovi pred samotným rozhodnutím vo veci samej výzvu zo dňa 27.11.2020, v ktorej prezentoval, že v časti priznania sumy 14,90 Eur za „prerušenie služby pre neplatenie“ sa žaloba po jeho predbežnom právnom posúdení javí ako nedôvodná. V tejto súvislosti následne žalobca vykonal čiastočné späťvzatie žaloby a očakával, že konajúci súd prvej inštancie podanej žalobe vo zvyšnej časti uplatneného nároku vyhovie, čo sa však zo strany súdu prvej inštancie nestalo, a preto je pre žalobcu predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie veľmi prekvapivé, a zároveň neočakávané. Súd prvej inštancie totiž následne bez akejkoľvek procesnej aktivity žalovaného zmenil svoj právny názor (a to bez zmeny rozhodujúcich skutočností) a vo veci meritórne rozhodol tak, že žalobu žalobcu zamietol i v časti 189,90 Eur, a to z dôvodu posúdenia zmluvnej pokuty za nevrátenie technických zariadení ako individuálne nedojednaného zmluvného ustanovenia ako aj nedostatku skutkových tvrdení žalobcu, a to napriek svojmu predchádzajúcemu predbežnému právnomu posúdeniu prezentovanému vo svojej výzve zo dňa 27.11.2021. Takýto postup súdu prvej inštancie považuje žalobca za porušenie princípu právnej istoty. Žalobca mal legitímne očakávanie, že súd prvej inštancie nemôže zamietnuť uplatnený nárok z dôvodov, ktoré neboli medzi stranami sporu sporné a ktoré ani sám konajúci súd prvej inštancie nepovažoval za nesprávne. Strany sporu a rovnako tak ani súd prvej inštancie v danom prípade nevyjadrili pochybnosť o zvyšnom žalobcom uplatnenom nároku. Keďže z predbežného právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie ďalej nevyplývalo, že by považoval za spornú aj inú časť uplatneného nároku a ani neuviedol svoje predbežné právne posúdenie k zostávajúcej časti uplatneného nároku, žalobca nemal dôvod a ani potrebu vyjadriť sa k povahe rozsudkom zamietnutého uplatneného nároku (zmluvná pokuta za nevrátenie technických zariadení a za porušenie záväzku viazanosti či poplatok za základnú inštaláciu technikom). To však napokon nebolo zo strany súdu prvej inštancie ani len umožnené, pretože tento nenariadil pojednávanie a neuviedol svoje predbežné právne posúdenie - v nadväznosti na čo žalobca ani nemohol mať pri nespornosti skutkových tvrdení medzi stranami sporu vedomosť o vnímaní uvedeného nároku ako sporného zo strany súdu, v dôsledku čoho mu bolo preto znemožnené, aby odôvodnil a preukázal dôvodnosť uplatnenej pohľadávky, čím súd prvej inštancie porušil zásadu kontradiktórnosti konania, považovanú za hlavný pilier spravodlivého súdneho procesu a týmto nesprávnym procesným postupom tak znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedené právne závery potvrdzuje aj aktuálna rozhodovacia prax krajských súdov Slovenskej republiky, napr. rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24Co/169/2019 zo dňa 22.04.2020 a sp. zn. 24Co/124/2018 zo dňa 04.12.2018, Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6CoCsp/6/2021 zo dňa 31.03.202, sp. zn. 8Co/172/2020 zo dňa 19.01.2021 a sp. zn. 5Co/88/2020 zo dňa 08.10.2020, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/321/2019 zo dňa 15.04.2020 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoCsp/16/2020 zo dňa 08.06.2020.

8. Žalobca ďalej namietal, že v konaní splnil nielen svoju povinnosť tvrdenia, ale označil a súdu tiež predložil všetky relevantné dôkazy objasňujúce a preukazujúce žalobou uplatnený nárok. V konaní uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno, a teda svoje tvrdenia uvedené v žalobe dostatočne preukázal. Ak dospel súd prvej inštancie k opačnému záveru, je zrejme, že sa nedostatočne oboznámil s obsahom spisu a najmä dôkazmi predloženými žalobcom v ich vzájomnej a logickej súvislosti, a zároveň súd prvej inštancie neprihliadol ani na počas celého konania nesporné skutkové tvrdenia medzi stranami sporu. Žalovaná nárok žalobcu počas celého konania nijakým spôsobom nespochybňovala, ale spochybňoval ho samotný súd prvej inštancie. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou v celom konaní popreté a ani spochybnené, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Žalobca zdôrazňuje, že žalovaná bola v konaní ako strana sporu pasívna, keďže sa vo veci žiadnym relevantným spôsobom nevyjadrila a nepredložila žiadne dôkazy ani iné tvrdenia spochybňujúce nárok žalobcu. Všetky skutočnosti uvedené v žalobe a v jeho ústnych či písomných podaniach treba považovať za nesporné. Konanie sa riadi zásadou kontradiktórnosti konania a pokiaľ by žalovaná nesúhlasila s podanou žalobou alebo s inými tvrdeniami žalobcu, mohla v konaní svoje tvrdenia predniesť a preukázať. Žalobca na podporu svojej argumentácie odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/43/2020 zo dňa 27.05.2020, sp. zn. 11Co/295/2019 zo dňa 10.08.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11CoCsp/45/2020 zo dňa 22.10.2020, Krajského súdu v Trnave, sp.

zn. 9CoCsp/43/2020 z 18.11.2020 a Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17CoCsp/3/2020 zo dňa 22.12.2020.

9. Žalobca súdu prvej inštancie tiež vytýkal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je arbitrárne a prijaté závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Súd prvej inštancie v priebehu konania vlastnou činnosťou spochybňoval skutkové tvrdenia žalobcu, čím prelomil skutkové tvrdenia samotných strán sporu, ktoré bolo potrebné podľa ust. § 151 ods. 1 CSP považovať za nesporné. Je nesporným skutkovým tvrdením (v konaní i preukázaný listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe), že žalovaná uzavrela Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30878799 zo dňa 10.11.2016, na základe ktorej sa jej poskytovali služby satelitnej televízie, a zároveň jej boli odovzdané technické zariadenia na riadne využívanie. Pretože žalovaná si finančné záväzky v zmysle Zmluvy riadne a včas neplnila a ani neodovzdala jej zapožičané technické zariadenia (a to ani postupcovi, resp. žalobcovi), vznikol žalobcovi nárok v takej výške, v akej si ho uplatnil v žalobe. Zároveň aj bez ohľadu na skutočnosť, že uvedená otázka je záležitosťou právneho posúdenia súdu, žalobca si splnil svoju povinnosť tvrdenia ohľadom uplatňovaného nároku spolu s odkazom na predložené dôkazy a považuje za neúčelné, aby bol povinný v konaní tvrdiť aj to, čo jednoznačne z dôkazov vyplýva. Odkázal v tejto súvislosti na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11Co/349/2019 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 11CoCsp/46/2020 zo dňa 08.12.2020 a sp. zn. 11CoCsp/43/2020 z 27.05.2020.

10. Napokon žalobca vyslovil názor, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a zmätočný aj preto, lebo z jeho odôvodnenia nie je zrejmy žiadny prijateľný dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie čiastočne v tej-ktorej časti zamietol žalobu. Súd prvej inštancie žalobcovi na jednej strane priznal nárok na zaplatenie pokuty „za stratu, nevrátenie alebo poškodenie SCART alebo HDMI kábla zo strany účastníka“, avšak na strane druhej mu nepriznal nárok na zaplatenie pokuty za ostatné nevrátené technické zariadenia. Taktiež súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na zaplatenie „aktivačného poplatku za STB“, avšak mu nepriznal nárok za „základnú inštaláciu technikom“, pričom obidva nároky mali rovnaký právny základ, keďže išlo o poskytnuté služby v rámci zľavy pri uzatvorení Zmluvy. Pretože z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť, akými právnymi a logickými úvahami sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadil, žalobca nevie voči rozhodnutiu náležite argumentovať s cieľom využitia opravného prostriedku. V tejto súvislosti poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.01.2019, sp. zn. 6Cdo/98/2017, sp. zn. 1ObdoV/10/2012 zo dňa 30.05.2013 a sp. zn. 4Cdo 90/2013 zo dňa 22.08.2013.

11. Žalovaná odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadrila.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutých výrokoch zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

13. Súd prvej inštancie prvým výrokom preskúmaného rozsudku uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 82,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 11,10 eur od 11.08.2017 do zaplatenia, zo sumy 11,10 eur od 11.09.2017 do zaplatenia, zo sumy 11,10 eur od 11.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.04.2018 do zaplatenia, zo sumy 1,50 eur od 11.05.2018 do zaplatenia, zo sumy 38,80 eur od 11.07.2018 do

zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom žalobu v časti sumy 189,90 eur s príslušenstvom zamietol a tretím výrokom žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom na to, že žalovaná proti preskúmanému rozsudku odvolanie nepodala, vo vyhovujúcom výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci výrok a výrok o náhrade trov konania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či správne právne posúdil uplatnený nárok.

14. V prejednávanej veci súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, že ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur, mimo pojednávania vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to oboznámením sa so Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 10.11.2016, faktúrami žalobcu, odstúpením od zmluvy zo dňa 14.05.2019, pokusom o zmier zo dňa 04.06.2020. Predtým súd prvej inštancie doručil žalobu s prílohami a výzvu na vyjadrenie k žalobe žalovanej dňa 15.02.2021, ktorá sa k výzve nevyjadřila.

15. Prvoradým bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné vyriešiť si tú procesnoprávnu otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania za situácie, keď podľa neho žalobca nedostatočne uviedol skutkové tvrdenia a nepreukázal svoj nárok na zaplatenie pokuty za nevrátenie diaľkového ovládača, koncového zariadenia, smart karty, zdrojového kábla, pokuty za porušenie záväzku viazanosti a za základnú inštaláciu technikom. Súd prvej inštancie tak potom musel založiť z časti svoje zamietajúce rozhodnutie vo veci samej na závere o neunesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu.

16. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

17. Z ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku teda vyplýva, že súd prvej inštancie môže vec samú prejednať a rozhodnúť o nej bez nariadenia pojednávania okrem toho, že ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci i v prípade, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur (daný prípad) a ak skutkové tvrdenia strán nie sú sporné.

18. Podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

19. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd prvej inštancie bez nariadenia pojednávania môže vec prejednať a rozhodnúť súčasne len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav veci na základe stranami predložených listín, lebo nimi boli preukázané všetky medzi stranami sporné skutkové okolnosti, významné pre právne posúdenie veci. Ak totiž ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku upravuje podmienku, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, vyjadruje tým nielen požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán, resp. zo skutkových tvrdení strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku), z iného dôkazu ako z listín predložených stranami (ich zástupcami alebo splnomocnencami), ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými, resp. nespornými tvrdeniami strán, a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebude (aj) nesplnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenie dôkazného bremena (tak, ako je tomu v danom prípade). Ak sa ukáže, že strana doteraz nesplnila svoju povinnosť tvrdenia (neuviedla všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedla neúplne) alebo povinnosť dôkaznú (nenavrhla dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie veci významné), musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, ako to bolo v danom prípade, vždy nariadiť pojednávanie (§ 297 veta prvá Civilného sporového poriadku), pretože si musí splniť obligatórnu povinnosť v zmysle

ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku a informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, čo bez nariadenia pojednávania nie je možné.

20. Z uvedených dôvodov je potom možné tiež uzavrieť, že na prejednanie veci samej v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku nariadiť na súde prvej inštancie pojednávanie, i keď ide o spotrebiteľský spor do 1.000 eur, len vtedy, ak strany sporu prostredníctvom nimi predložených listinných dôkazov a svojich nesporných tvrdení uniesli bremená tvrdenia a dôkazné a ak podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej bol týmito dôkazmi (prípadne aj pomocou zhodných, resp. nesporných tvrdení strán) zistený skutkový stav veci, čo však daný prípad nie je.

21. S poukazom na vyššie uvedené je potom nesporné, že súd prvej inštancie pochybil, ak vo veci vyhlásil rozsudok dňa 30.03.2021 (ktorým žalobu zamietol v časti aj pre neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu) bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, nakoľko porušil svoju obligatórnu povinnosť v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku tým, že neurčil (najmä žalobcovi neoznámil), ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné, čím porušil zákonom dané procesné práva žalobcu pre ďalší jeho procesný postup v kontradiktórnom sporovom konaní, najmä vytvorenie mu priestoru na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku (procesnej obrany) vo vzťahu k ochrane subjektívnych práv a oprávnených záujmov, keď jeho žalobu zamietol z dôvodu neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Napokon bolo potrebné uviesť, že pokiaľ žalobca v konaní neuvádzal žiadne skutkové tvrdenia na sumu 50 eur - základná inštalácia technikom, súd prvej inštancie mal možnosť podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku požiadať žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia, pričom dôvod pre ktorý takýto postup nevyužil, z odôvodnenia rozsudku nevyplýva.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

24. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak, ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

25. Odvolací súd poukazuje i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94).

26. Porušením práva na spravodlivý súdny proces je možné podľa odvolacieho súdu chápať i taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd strane znemožní realizáciu tých práv, ktoré jej priznáva Civilný procesný poriadok za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými predpismi.

27. Vady konania vymedzené v ustanovení § 389 ods. 1 písm. a) až c) Civilného sporového poriadku sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj citovaný čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

28. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou argumentáciou žalobcu a v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, neostávalo odvolaciemu súdu nič iné, než rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm.

b) Civilného sporového poriadku zrušiť a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vec vrátiť súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je bezpredmetné zaoberať sa ďalšou odvolacou argumentáciou vo vzťahu k vytýkaným skutkovým a právnym vadám preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania (akt. stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania (akt. strany), ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (akt. strán) (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

30. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku viazaný, opätovne teda vec v zrušenom rozsahu prejednať, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci v zrušenom rozsahu znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

31. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

32. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).